

Vergaderjaar 2012–2013

33 400 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2013

Nr. 141

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 maart 2013

In het overleg met de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de algemene commissie voor Jeugdzorg van 20 juni 2012 (Kamerstuk 33 240 XVI, nr. 11) heeft mevrouw Smilde de vraag gesteld: *Er zijn nogal wat Wob-verzoeken. Kan de minister er een beeld van geven waarover die verzoeken zoal gaan en of men dat kan hanteren?* Met betrekking tot die vraag heb ik aangegeven die schriftelijk te zullen beantwoorden.

In de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is bepaald dat iedereen kan verzoeken om informatie over een zogeheten bestuurlijke aangelegenheid. Op grond van de huidige jurisprudentie is daar al snel sprake van. Zo zijn er in 2012 verzoeken ontvangen over onderwerpen als: het gebruik van dienstauto's, de effecten van bestraling bij sommige vormen van kanker, verleende subsidies, het beleidsvoornemen om extra medewerkers voor de langdurige zorg te realiseren, de eigen bijdrage in de GGZ, vermoede misstanden in diverse zorginstellingen, of de vermeende fluoridering van drinkwater.

Over het beslag in tijd en capaciteit voor de afdoening van een Wob-verzoek is het lastig een algemene lijn of norm te geven. Door de geschetste verscheidenheid in zowel omvang als complexiteit van de ontvangen Wob-verzoeken is van te voren heel moeilijk vast te stellen hoeveel tijd hiermee gemoeid zal zijn. Een simpel verzoek waarbij slechts sprake is van enkele documenten die geen derden raken kan soms in een dag worden afgehandeld. VWS ontvangt echter ook een behoorlijk aantal verzoeken dat een veel groter beroep doet op de organisatie. Tijdelijk ontstaat wel eens een capaciteitsprobleem omdat voor de afdoening van een verzoek de inzet nodig is van een beperkte hoeveelheid medewerkers met inhoudelijke deskundigheid op het terrein van het verzoek die dit naast het reguliere werk moeten doen.

VWS heeft 170 Wob-verzoeken ontvangen in 2012. Ongeveer 15% daarvan omvatte een grote hoeveelheid (> 100) te beoordelen documenten, noopte tot meer dan 10 uur onderzoek van jurisprudentie of literatuur of tot het (herhaald) moeten overleggen met derden en het vragen van hun zienswijze met betrekking tot de openbaar te maken gevraagde informatie. Ten opzichte van eerdere jaren is dit een lichte toename. In 2009 zijn 153 verzoeken ontvangen, in 2010 waren dat er 169 en in 2011 waren dat er 142.

In 2013 zijn tot op 19 maart al 50 Wob-verzoeken ontvangen waarvan ongeveer een derde is aangemerkt als omvangrijk.

Bij een Wob-verzoek wordt in toenemende mate expliciet gevraagd om alle interne correspondentie over het onderwerp, waaronder e-mailberichten. Vooral dit laatste veroorzaakt een groeiende werklust, omdat er veel gebruik wordt gemaakt van e-mailverkeer. Een e-mailbericht wordt ook vaak naar meerdere mensen gezonden met kleine wijzigingen of opmerkingen met een persoonlijk karakter die buiten het verzoek vallen. Opgemerkt moet worden dat de uitvoering van de Wob een toenemend beslag legt op de ambtelijke capaciteit.

In 2012 is binnen VWS met de behandeling van Wob-verzoeken ca. 10 mensjaren aan directe inzet gemoeid geweest. In zesentwintig gevallen is tegen een beslissing bezwaar gemaakt en in negen gevallen beroep bij de bestuursrechter ingesteld. Ook hiervoor is capaciteit ingezet.

De inzet in capaciteit is fors. Om een indruk te geven van de werklust die een Wob-verzoek met zich kan brengen noem ik ter toelichting een tweetal verzoeken waarvan de afhandeling een groot beslag in capaciteit met zich bracht.

Van RTL is op 2 januari 2012 het verzoek ontvangen om een afschrift van alle documenten onderliggend aan, direct samenhangend met, of direct voortkomend uit de verkenning maatschappelijke kosten en baten analyse Olympische spelen 2028 (VMKB-studie). Dit, inclusief e-mailberichten, memo's, gespreksverslagen enz.

Voor de afhandeling van dit verzoek zijn in totaal meer dan zeshonderd documenten gezien op informatie die op grond van de in de Wob genoemde belangen van openbaarmaking wordt uitgezonderd. Om dit consequent te doen en niet meer te «lakken» dan noodzakelijk was het nodig om de documenten te bezien op het niveau van passage of zelfs volzin. Dit is, zeker ingeval van meerdere behandelaars, een onevenredig arbeidsintensief proces.

Op 25 mei 2012 heeft NU.nl verzocht om alle informatie met betrekking tot de bezuinigingen op de geestelijke gezondheidszorg. Dit verzoek was zodanig ruim geformuleerd dat met verzoeker is afgesproken om het verzoek te richten op alle documenten over de eigen bijdrage GGZ. Ook na deze reductie moest er een grote hoeveelheid documenten (waaronder ook veel e-mailberichten) op gelijke wijze worden beoordeeld en bewerkt. Uiteindelijk omvatten de meer dan duizend documenten vijftien standaard dossiermappen. Deze zijn alle intensief beoordeeld. Na het voltooiën van de werkzaamheden zijn de documenten integraal getoetst op het voldoen aan de Wob en daarna zorgvuldigheidshalve nogmaals hertoetst. De afhandeling van dit verzoek heeft de inzet van meer dan één mensjaar overschreden.

Zoals gesteld vereist een goede uitvoering van de Wob een groeiende en intensieve inspanning.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers